

TABLE DES MATIÈRES

INHOUD

Préface/Voorwoord	1
-------------------------	---

DEEL I. STRAFZAKEN

1

RÉFLEXIONS SUR LA PROCÉDURE EN CASSATION EN MATIÈRE RÉPRESSIVE APRÈS L'ENTRÉE EN VIGUEUR DE LA LOI DU 14 FÉVRIER 2014

John KIRKPATRICK †

A Bref rappel des règles régissant actuellement le pourvoi du prévenu contre une décision rendue à sa charge en matière répressive	6
B Genèse de la loi	9
C Analyse critique des principales dispositions de la loi	11
1. La déclaration de pourvoi doit être faite par un avocat titulaire d'une attestation ad hoc (entrée en vigueur le 1 ^{er} février 2016)	11
2. Le prévenu comme la partie civile doit faire signifier sa déclaration de pourvoi en tant que le pourvoi concerne les intérêts civils (entrée en vigueur le 1 ^{er} février 2015)	12
3. Le prévenu comme la partie civile ne peut indiquer ses moyens que dans un mémoire déposé dans les deux mois de la déclaration de pourvoi et ce mémoire doit être signé par un avocat titulaire de l'attestation ad hoc (entrée en vigueur le 1 ^{er} février 2016)	13
4. Le pourvoi peut être décrété non admissible par ordonnance rendue par un seul conseiller à la Cour de cassation, de l'avis conforme du ministère public (entrée en vigueur le 1 ^{er} février 2015)	17
D Réflexions sur deux amendements avortés	18
1. La suppression du pouvoir de la Cour de soulever des moyens d'office	18
2. L'abandon de la théorie de la peine légalement justifiée	21

2

DE NIEUWE REGELS VAN HET CASSATIEBEROEP IN STRAFZAKEN: VERBETERING OF GEMISTE KANSEN?

Bruno MAES

A	Probleemstelling	27
B	De opdracht van het Hof van Cassatie in strafzaken	32
C	Hoofdpijnen van de rechtspleging	36
D	Oorzaken en remedies	39
E	Nieuwe regels van het cassatieberoep in strafzaken	52
1.	De wet van 14 februari 2014 (B.S. 27 februari 2014)	52
	1.1. <i>Inwerkingtreding van de nieuwe wet</i>	56
	1.2. <i>Ongemoeid gelaten kwesties</i>	56
	1.3. <i>Beroepen tot vernietiging</i>	57
2.	Het K.B. van 10 oktober 2014 tot vaststelling van de vereisten van de opleiding bepaald in artikel 425, § 1, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering	57
3.	Krachtlijnen van de opleiding	57
F	Besluit	59
1.	Evaluatie van de nieuwe regels	59
2.	Hoop en vertrouwen	60

3

RECEVABILITÉ DU POURVOI EN CASSATION EN MATIÈRE RÉPRESSIVE

Jacqueline OOSTERBOSCH & Jean-Philippe DE WIND

A	Délais de pourvoi	61
1.	Généralités	61
2.	Demandeur ou défendeur à l'étranger	62
3.	Force majeure	63
4.	Point de départ du délai	63
	4.1. <i>Décisions définitives</i>	64
	4.1.1. La règle	64
	4.1.2. Les exceptions	67
	4.1.2.1. Compétence	67

4.1.2.2.	Décisions des juridictions d’instruction	68
4.1.2.3.	Décisions statuant sur le principe d’une responsabilité	70
4.1.2.4.	Avantages patrimoniaux	71
4.1.2.5.	L’article 57bis de la loi du 8 avril 1965	72
4.2.	<i>Cour d’assises</i>	72
4.3.	<i>Détention préventive</i>	73
4.4.	<i>Pourvoi sur pourvoi ne vaut</i>	74
4.5.	<i>Décisions rendues par défaut</i>	75
B	Décision attaquée – demandeur	79
1.	Qualité	79
2.	Capacité	80
3.	Intérêt	81
C	Formes	81
1.	La déclaration	81
1.1.	<i>Les personnes détenues ou internées</i>	82
1.1.1.	Condamnés	82
1.1.2.	Internés	82
1.1.3.	Détention préventive	82
1.2.	<i>Forme</i>	83
1.3.	<i>Contenu</i>	83
1.4.	<i>Désignation de la décision attaquée</i>	83
1.5.	<i>Langues</i>	84
2.	La signification de la déclaration	84

4

**ONTVANKELIJKHEID VAN DE VOORZIENING IN CASSATIE:
EEN UPDATE NA DE WET VAN 14 FEBRUARI 2014 EN
DE POTPOURRI II-WET VAN 5 FEBRUARI 2016**

Hans VAN BAVEL

	Inleiding	87
A	Beslissingen die door middel van een cassatieberoep kunnen worden bestreden	87
1.	Rechterlijke uitspraken	88
2.	De rechterlijke uitspraak dient in laatste aanleg te zijn geweest	89
3.	Geen tweede cassatieberoep tegen dezelfde beslissing: ‘ <i>Pourvoi sur pourvoi ne vaut</i> ’	90
4.	Beslissingen inzake voorlopige hechtenis	90

5.	Tegen een aantal beslissingen van de Hoge Commissie tot Bescherming van de Maatschappij en van de strafuitvoeringsrechtbank is geen cassatieberoep mogelijk	92
B	Namens wie kan cassatieberoep worden ingesteld?	92
1.	Hoedanigheid: partij in het geding	92
2.	Bekwaamheid	94
3.	Belang	94
4.	Beslissingen van de strafuitvoeringsrechtbank en van de Hoge Commissie tot Bescherming van de Maatschappij	95
C	Vormvoorwaarden voor het cassatieberoep	96
1.	Verklaring ter griffie	96
2.	Verplichte betekening	98
3.	Incidenteel cassatieberoep	99
4.	Taal	99
D	Termijn om cassatieberoep in te stellen	100
1.	Wat wordt beschouwd als een ‘eindbeslissing’?	100
2.	Cassatieberoep tegen eindbeslissingen	103
	2.1. <i>Eindbeslissingen op tegenspraak</i>	103
	2.2. <i>Eindbeslissingen bij verstek</i>	104
3.	Cassatieberoep tegen beslissingen die geen eindbeslissingen zijn	105
	3.1. <i>In de regel is slechts cassatieberoep mogelijk na het eindvonnis of arrest</i>	105
	3.2. <i>De uitzonderingen: onmiddellijk cassatieberoep</i>	105
	3.2.1. Beslissingen inzake bevoegdheid	107
	3.2.2. Beslissingen die inzake de burgerlijke rechtsvordering uitspraak doen over het beginsel van aansprakelijkheid	108
	3.2.3. Beslissingen die overeenkomstig artikel 524bis § 1 Sv. uitspraak doen over de strafvordering en een bijzonder onderzoek naar vermogensvoordelen bevelen	109
E	Besluit	109

5

QUELQUES INFORMATIONS PRATIQUES SUR LE POURVOI EN CASSATION EN MATIÈRE PÉNALE

François T’KINT

A	Décisions susceptibles de pourvoi immédiat	113
B	Décisions susceptibles de pourvoi ultérieur	117
C	Délai	117
D	Désistement en cas de pourvoi prématuré	120

E	Comment se pourvoir ?	120
F	La signification du pourvoi	121
G	Rédaction et dépôt d'un mémoire	121
H	Rédaction et dépôt d'un mémoire en réponse	122
I	Conclusions du ministère public et not en réponse	122
J	L'audience	123
K	Effet du pourvoi	123
L	Etendue de la cassation	123
M	Portée de la cassation	124
N	Renvoi après cassation	124
O	Assistance judiciaire	124
P	Bibliographie succincte	125

6

LA PRÉSENTATION DES MOYENS DE CASSATION

Jean DE CODT

A	Les conditions de forme	127
1.	Etre partie	127
2.	Rédiger un écrit	128
3.	Un écrit signé	128
4.	Respecter les délais	129
5.	Notifier le mémoire à l'adversaire et en justifier	131
B	Conseils de rédaction	132
1.	Qu'est-ce qu'un moyen?	132
2.	Typologie des moyens non sérieux	132
3.	Numérotation et ordre des moyens	133
4.	Différence entre un moyen et une branche	133
5.	Structure du mémoire	134
5.1.	<i>La page de présentation</i>	134
5.2.	<i>L'exposé des faits</i>	135
5.3.	<i>La discussion</i>	135
5.3.1.	Le moyen	135
5.3.2.	Le développement	138
5.3.3.	Le dispositif	138
C	Les fins de non-recevoir du moyen	139
1.	Le moyen est entaché d'un vice de forme	139
2.	Le moyen est tardif	140

3.	Le moyen est imprécis	140
4.	Le moyen est inapproprié	141
5.	Le moyen ignore l'article 147 de la Constitution	142
6.	Le moyen est dénué d'intérêt	143
6.1.	<i>Surabondance</i>	143
6.2.	<i>Inopérance</i>	143
6.3.	<i>Caducité</i>	143
6.4.	<i>Perte d'objet</i>	143
6.5.	<i>Substitution de motifs</i>	144
6.6.	<i>Peine justifiée</i>	144
7.	Le moyen méconnaît l'article 608 du Code judiciaire	146
8.	Le moyen est nouveau	146
D	Les cas d'ouverture à cassation	148
1.	L'illégalité formelle de l'acte juridictionnel soumis à la Cour	150
1.1.	<i>Le siège n'est pas complet</i>	150
1.2.	<i>Le siège a été compété irrégulièrement</i>	151
1.3.	<i>Le siège est composé de manière irrégulière</i>	151
1.4.	<i>Les procès-verbaux de l'audience n'établissent pas la régularité de la procédure</i>	154
1.5.	<i>Le juge n'est pas régulièrement saisi</i>	155
1.6.	<i>Le juge excède ses pouvoirs ou sa compétence</i>	156
1.6.1.	L'excès de pouvoir	156
1.6.2.	L'incompétence	157
2.	L'irrégularité inhérente à la constatation du fait	160
2.1.	<i>Le principe dispositif</i>	160
2.2.	<i>Le principe du contradictoire et le respect des droits de la défense</i>	165
2.3.	<i>Les règles de la preuve</i>	168
2.4.	<i>La foi due aux actes</i>	170
3.	La fausse application de la loi	172
4.	L'illégalité intrinsèque du dispositif attaqué	175
5.	Le contrôle de la motivation	178
5.1.	<i>Le défaut de motif</i>	179
5.2.	<i>Les motifs contradictoires</i>	182
5.3.	<i>Les motifs ambigus</i>	183
5.4.	<i>La réponse aux conclusions</i>	184
5.4.1.	Limites formelles à l'obligation de répondre	184
5.4.2.	Limites matérielles à l'obligation de répondre	186
5.5.	<i>De quelques motivations spéciales</i>	190
5.5.1.	La mesure de la peine	190
5.5.2.	La suspension et le sursis	193
5.5.3.	La peine de travail	193
5.5.4.	La mise à la disposition du tribunal de l'application des peines	193

7

HET CASSATIEBEROEP IN STRAFZAKEN NA “POT POURRI II”

Filip VANVOLSEM

A	Voor cassatie vatbare beslissingen	194
1.	Inleiding	194
2.	De “andere” bevoegdheden van het Hof van Cassatie	194
3.	Een beslissing	196
4.	Een bestaande beslissing	196
5.	Een gerechtelijke beslissing	199
6.	Een in laatste aanleg gewezen gerechtelijke beslissing	201
7.	Beslissingen waarvan de wetgever heeft bepaald dat er tegen geen rechtsmiddel kan worden aangewend	202
	7.1. <i>Het bevelen van de persoonlijke verschijning</i>	202
	7.2. <i>Beslissingen in verband met conclusietermijnen</i>	202
	7.3. <i>Beslissingen inzake de voorafgaande erkenning van schuld</i>	202
	7.4. <i>Het (niet-)stellen van een prejudiciële vraag</i>	202
	7.5. <i>Rechtsbijstand afschrift stukken</i>	203
8.	Materies waar de wetgever in een bijzondere regeling heeft voorzien	203
	8.1. <i>Voorlopige hechtenis</i>	203
	8.2. <i>Europees aanhoudingsbevel</i>	204
	8.3. <i>Wet Bescherming Maatschappij</i>	204
	8.4. <i>Wet Strafuitvoering</i>	204
	8.5. <i>Strafrechtelijk uitvoeringsonderzoek</i>	205
9.	De regel “pourvoi sur pourvoi ne vaut”	205
B	Tussen- of eindbeslissing: uitgesteld of onmiddellijk cassatieberoep	210
1.	Wettekst	210
2.	Belang van het onderscheid: de termijn	211
3.	Algemeen	211
4.	Eindbeslissing op de strafvordering: algemeen	212
5.	Eindbeslissing op de strafvordering: wraking	215
6.	Eindbeslissing op de strafvordering: de beslissing over de herstellvordering	215
7.	Uitzondering: beslissing inzake bevoegdheid: principe	216
8.	Uitzondering: beslissing inzake bevoegdheid: geen exceptie van bevoegdheid	217
9.	Uitzondering: beslissing inzake bevoegdheid: wel exceptie van bevoegdheid	218

10. Uitzondering: beslissing die overeenkomstig artikel 524bis, § 1, Wetboek van Strafvordering uitspraak doet over de strafvordering en een bijzonder onderzoek naar vermogensvoordelen beveelt	219
11. Een verdwenen uitzondering uit het jeugdsanctierecht	219
12. Een verdwenen uitzondering met de pot pourri II-wet	220
13. Eindbeslissing op de burgerlijke rechtsvordering	220
14. Uitzondering: beslissing die inzake de burgerlijke rechtsvordering uitspraak doet over het beginsel van aansprakelijkheid.	223
15. Afstand	224
C Termijn om cassatieberoep in te stellen	225
1. Wetteteksten	225
2. Verenigbaarheid met het internationaal recht, het recht van verdediging en de Grondwet	226
3. In acht te nemen onderscheid.	227
4. Eindbeslissingen op tegenspraak	227
5. Eindbeslissingen bij verstek	229
6. Bijzondere gevallen	234
7. Afstand	235
D Personen die cassatieberoep kunnen instellen	235
1. Algemeen	235
2. Partij bij het proces en bekwaamheid	236
3. Een beschikking die de eiser aanbelangt	240
4. Belang	243
5. Cassatieberoepen in te stellen door een advocaat, houder van het getuigschrift	245
6. Cassatieberoepen inzake rechtsbijstand	247
7. Cassatieberoep tegen een arrest van buitenvervolginstelling	248
8. Aangehouden beklaagde	248
9. Rechtsmisbruik	248
E De verplichting het cassatieberoep te betekenen	249
1. Wetgeschiedenis en doel	249
2. Principiële betekeningplicht	251
3. Uitzondering op de betekeningverplichting: de vervolgte persoon	255
4. Wat moet worden betekend?	257
5. Welke stukken moeten worden neergelegd?	258
6. Welke vormen moeten bij de betekening in acht moeten worden genomen?	258
7. Wie kan opdracht geven tot betekening en wie kan er betekenen?	259
8. Binnen welke termijn moeten de betekeningstukken worden neergelegd?	259
9. Wordt de niet-betekening of niet-neerlegging gesanctioneerd?	260
10. Houdt het Hof van Cassatie toezicht op de betekeningverplichting?	260

11. Bindendverklaring van het arrest	261
12. Rechtsbijstand	261

8

ENKELE VUISTREGELS BIJ HET OPSTELLEN VAN CASSATIEMIDDELEN IN STRAFZAKEN

Filip VANVOLSEM

A Inleiding	262
B Is het aanvoeren van een cassatiemiddel in strafzaken vereist opdat het cassatieberoep ontvankelijk zou zijn?	262
C Kan een cassatiemiddel in strafzaken nog in een ander geschrift dan in een memorie worden aangevoerd?	263
1. Zijn er speciale vormvereisten voor een cassatiemiddel in strafzaken?	264
2. Is het (louter) hernemen van een conclusie/een middel voor de feitenrechter een cassatiemiddel?	265
3. Leveren beschouwingen met betrekking tot de omvang van een eventuele cassatie een cassatiemiddel op?	265
4. Kan een verwijzing naar middelen in andere zaken of naar middelen in de memorie van een andere partij als cassatiemiddel gelden?	266
D Is het vermelden van geschonden wetsbepalingen of miskende algemene rechtsbeginselen op straffe van nietigheid voorgeschreven?	266
E Houdt het Hof in strafzaken rekening met wat in de toelichting bij een middel is geschreven?	267
F Wanneer is een middel onontvankelijk – algemeen?	267
1. Wanneer is een middel onontvankelijk – gebrek aan nauwkeurigheid – algemeen?	268
2. Wanneer is een middel onontvankelijk – gebrek aan nauwkeurigheid – motiveringsverplichting?	269
3. Wanneer is een middel onontvankelijk – gebrek aan nauwkeurigheid – miskennis bewijskracht en gezag van het gewijsde?	270
4. Wanneer is een middel onontvankelijk – vaststellingen in authentieke akten?	270
G Wanneer is een middel onontvankelijk – niet gericht tegen de bestreden beslissing?	270
H Wanneer is een middel nieuw en dus onontvankelijk?	272
I Wanneer verplicht een middel tot een onderzoek van feiten of komt het op tegen de onaantastbare beoordeling over de feiten door de rechter?	274

J	Wanneer is een middel onontvankelijk wegens gebrek aan belang – algemeen?	276
1.	Wanneer is een middel onontvankelijk wegens gebrek aan belang – inwilliging zou voor de eiser nadelig zijn?	277
2.	Wanneer is een middel onontvankelijk wegens gebrek aan belang – gericht tegen een reden die de beslissing niet schraagt of geen impact heeft op de wettigheid van de beslissing?	278
3.	Wanneer is een middel onontvankelijk wegens gebrek aan belang – kritiek is achterhaald?	278
K	Wanneer is het middel onontvankelijk omdat het stuit op de regel van de naar recht verantwoorde straf – algemeen?	278
1.	Wanneer is het middel onontvankelijk omdat het stuit op de regel van de naar recht verantwoorde straf – de beslissing op de strafvordering?	280
2.	Wanneer is het middel onontvankelijk omdat het stuit op de regel van de naar recht verantwoorde straf – de beslissing op de burgerlijke rechtsvordering?	281
L	Kan het Hof van Cassatie de motieven van de bestreden beslissing vervangen, zodat een middel niet langer doel kan treffen?	281
M	Wanneer mist een middel feitelijke grondslag – algemeen?	282
1.	Wanneer mist een middel feitelijke grondslag – de verbetering van een materiële verschrijving?	282
2.	Wanneer mist een middel feitelijke grondslag – het beantwoorden van een conclusie?	282
3.	Wanneer mist een middel feitelijke grondslag – de miskennis van de bewijskracht van akten?	283
4.	Wanneer mist een middel feitelijke grondslag – de motiveringsverplichting?	283
N	Wanneer faalt een middel naar recht – algemeen?	283
1.	Wanneer faalt een middel naar recht – vermelde wetsbepalingen of algemene rechtsbeginselen?	284
2.	Wanneer kan een middel niet worden aangenomen?	284
O	Zijn er middelen die wettelijk uitgesloten zijn?	284
P	Moeten cassatiemiddelen worden meegedeeld aan de verweerder?	285
Q	Kan de verweerder antwoorden op de door de eiser aangevoerde cassatiemiddelen?	285
R	Hoe kan er kennis worden genomen van een aangevoerd cassatiemiddel?	286
S	Beperkte bibliografie.	286

DEEL II. BURGERLIJKE ZAKEN

9

LA RÉFORME DE LA PROCÉDURE DE CASSATION EN MATIÈRE CIVILE PAR LA LOI DU 10 AVRIL 2014

Philippe GÉRARD

A	Introduction – Genèse et objectifs de la loi du 10 avril 2014	290
B	Simplification de la procédure en cassation	292
1.	Simplification des formalités relatives au mémoire en réponse et au mémoire en réplique	292
2.	Autres exemples de formalités simplifiées	294
C	Accélération de la procédure en cassation	294
1.	Abréviation des délais de réponse et de réplique	294
2.	Extensions des cas où la cause peut être distribuée à une chambre siégeant en formation restreinte	296
3.	Possibilité donnée à la Cour et au ministère public de poser des questions aux parties avant l’audience	297
D	Lever quelques incertitudes dans le déroulement de la procédure en cassation	298
1.	Renvoi après un arrêt de cassation d’une décision sur la compétence	298
2.	Cassation sans renvoi – Sort des dépens	299
3.	Autres exemples de clarification	299
4.	Renforcement des droits de la défense et de la contradiction	300
4.1.	<i>Modifications mineures apportées à l’article 1097</i>	301
4.2.	<i>Fins de non-recevoir au moyen opposées d’office par la Cour</i>	301
5.	Uniformisation des règles de procédure applicables aux pourvois en matière disciplinaire	302
6.	Entrée en vigueur de la loi	304
7.	Quelques considérations finales en guise de conclusion	304

10

DE HERVORMING VAN DE CASSATIEPROCEDURE IN CIVIELE ZAKEN EN IN TUCHTZAKEN

Bruno MAES

	Inleiding	306
A	De bijgestuurde civiele cassatieprocedure	307
B	Het cassatieberoep in tuchtzaken	316
C	Diverse wetswijzigingen	320
D	Inwerkingtreding	321
E	De nieuwe wetsartikelen betreffende de rechtspleging in cassatie	321

11

ONTVANKELIJKHEID VAN HET CASSATIEBEROEP IN BURGERLIJK ZAKEN

Johan VERBIST & Beatrix VANLERBERGHE

A	Inleiding	328
	1. Definitie van het cassatieberoep	328
	2. Opdracht van het Hof van Cassatie	328
	3. Nieuw geding	329
	4. Twee types cassatieprocedure: in burgerlijke zake en in strafzaken	330
	5. Onderscheid tussen ontvankelijkheid voorziening – ontvankelijkheid van een middel	330
	5.1. <i>Onontvankelijkheid van de voorziening (middel van niet-ontvankelijkheid)</i> ..	330
	5.2. <i>Onontvankelijkheid van het middel (grond van niet-ontvankelijkheid)</i>	331
B	Verplichte tussenkomst van een advocaat bij het Hof van Cassatie	332
	1. Verplichte tussenkomst van een advocaat bij het Hof van Cassatie in burgerlijke zaken	332
	2. Het <i>mandaat ad litem</i> van de advocaat bij het Hof van Cassatie	336
C	Tegen welke vonnissen kan cassatieberoep worden ingesteld	337
	1. Van welke rechtsmachten	337
	2. Eindbeslissing	338
	2.1. <i>Inleiding</i>	338
	2.2. <i>Eindbeslissingen</i>	340
	2.3. <i>Beslissingen alvorens recht te doen</i>	343

2.4. <i>Beslissingen of maatregelen van inwendige aard</i>	348
2.5. <i>Beslissingen die krachtens de wet niet vatbaar zijn voor cassatieberoep</i>	350
3. In laatste aanleg geweest	351
4. Quid bij berusting?	353
5. Geen twee voorzieningen mogelijk tegen hetzelfde vonnis (“Pourvoi sur pourvoi ne vaut”)	354
6. Voorziening tegen een arrest geweest op verwijzing	356
7. Voorziening tegen beslissing die al vernietigd werd ten gevolge van uitbreiding van de cassatie is niet mogelijk	356
D Door welke partij en tegen welke partij kan (of moet) er cassatieberoep worden aangetekend?	357
1. Voorwaarden die gelden zowel voor de eiser als voor de verweerder in cassatie	357
1.1. <i>Bestaan van de partijen – Algemene rechtsopvolging</i>	357
1.2. <i>Bijzondere rechtsopvolging</i>	358
1.3. <i>Vermelden van hoedanigheid</i>	360
2. Wie kan er cassatieberoep aantekenen?	360
2.1. <i>Partij bij de bestreden beslissing</i>	360
2.2. <i>Belang hebben om zich te voorzien (artikelen 17 en 18 Ger.W.)</i>	361
2.3. <i>De bevoegdheid en hoedanigheid hebben om in rechte op te treden</i>	362
2.4. <i>Dient men nog ingeschreven te zijn in de Kruispuntbank der Ondernemingen?</i>	363
3. Tegen wie kan men zich in cassatie voorzien?	363
3.1. <i>Algemene regel</i>	363
3.2. <i>Vordering in vrijwaring</i>	363
3.3. <i>Oproeping tot gemeen- en bindendverklaring</i>	364
3.4. <i>Onsplitsbaar geschil</i>	364
3.5. <i>Tuchtzaken</i>	365
E Termijnen voor de cassatievoorzieningen	366
1. De termijn	366
2. De berekening van de termijn	367
3. Beginpunt	367
3.1. <i>Algemene regel: vanaf de betekening</i>	367
3.2. <i>Quid bij kennisgeving bij gerechtsbrief?</i>	368
3.3. <i>Uitzonderlijk vanaf de uitspraak</i>	369
3.4. <i>Quid bij verstekvonnis?</i>	370
4. Verlenging en schorsing van de termijn	370
5. Het eindpunt van de termijn	370
6. Sanctie bij overschrijding van de termijn: niet ontvankelijkheid van de voorziening	371
F Betekening van de cassatievoorziening	372
1. Algemene regel	372

2.	Waar dient de betekening te gebeuren?	373
G	Indiening ter griffie	377
1.	Vereiste van indiening ter griffie	377
2.	Waar moet de indiening geschieden?	378
H	Vormvoorwaarden waaraan de voorziening moet voldoen	378
1.	Ondertekening door de advocaat bij het Hof van Cassatie	378
2.	Aanduiding van de eiser	380
3.	Aanduiding van de verweerder	381
4.	Identificatie van de bestreden beslissing	381
5.	Aanduiding van de middelen	382
6.	De conclusie	382
7.	Bijgevoegde stukken	382
8.	Taalgebruik	383
9.	Inschrijving op de rol	383
I	Memorie van toelichting	384
J	Bibliografie	384

12

ONTVANKELIJKHEID VAN CASSATIEMIDDELEN IN BURGERLIJK ZAKEN – REDACTIE VAN DE MIDDELEN

Huguette GEINGER

	Inleiding	386
A	Het aanvoeren van het feitenbestand	386
B	Marginale controle door het Hof van Cassatie	388
C	Het aanvoeren van de rechtsgronden	388
1.	Voorafgaandelijke opmerkingen	389
2.	De “nieuwe middelen”	390
D	Gronden tot vernietiging	394
E	Ambtshalve “substitutie van motieven” door het Hof van Cassatie	395
F	Vormvoorschriften voor het verzoekschrift in cassatie	396
G	Toegevoegde stukken	401
H	De volgorde van de cassatiemiddelen	402
I	Opwerpen van een middel van niet-ontvankelijkheid	402

13

LA RÉDACTION ET LA RECEVABILITÉ DES MOYENS DE CASSATION EN MATIÈRE CIVILE

Paul Alain FORIERS

A Introduction : le moyen de cassation en matière civile	403
1. Exigence de la formulation de moyens de cassation – mission de la Cour – importance du moyen	403
2. Sort des moyens – examen des moyens par la Cour	404
B La rédaction des moyens	404
1. Rappel de la structure de la requête en cassation en matière civile	404
2. La structure d’un moyen simple	405
3. Moyen à plusieurs branches	405
4. Conseils pratiques relatifs à la rédaction	405
4.1. <i>Le moyen lui-même</i>	405
4.2. <i>Ordre des moyens</i>	406
C Irrecevabilité liée à la forme des moyens	406
1. Irrecevabilités liées au visa	406
1.1. <i>Généralités</i>	406
1.1.1. Principe	406
1.1.2. Risques	406
1.2. <i>Quelques principes relatifs au visa</i>	407
1.2.1. Dispositions légales et principes dont la violation peut être invoquée	407
1.2.2. Les moyens dirigés contre des décisions de référé	408
2. Irrecevabilité du moyen à défaut de précision	409
3. Irrecevabilités liées à la production de pièces	409
3.1. <i>Pièces à produire</i>	409
3.2. <i>La formes des pièces à produire</i>	410
3.2.1. Les pièces émanant d’une autorité judiciaire ou administration ou d’un officier public	410
3.2.2. Les pièces “privées”	411
4. Irrecevabilités liées à l’emploi des langues	411
D Irrecevabilité du moyen nouveau	412
1. Principe	412
2. Exceptions et précisions	412
2.1. <i>Violation d’une règle d’ordre public ou d’une violation d’une disposition légale</i>	412
2.2. <i>Moyen critiquant une décision dont le juge s’est saisi d’office spontanément</i>	412
2.3. <i>Violation d’une règle de droit invoquée par une autre partie devant le juge du fond</i>	413

3. Moyen de pur droit et office du juge en matière civile.....	413
E Irrecevabilité des moyens déduites de la compétence de la Cour	414
F Irrecevabilité des moyens à défaut d'intérêt.....	415
G Les moyens "renégats" : entre le moyen nouveau et le moyen irrecevable à défaut d'intérêt.....	416

14

OMVANG VAN CASSATIE

Ludovic DE GRYSE

A In burgerlijke zaken	418
1. Wetgeving.....	418
2. Rechtsleer.....	419
B In strafzaken	426
1. Wetgeving.....	426
2. Rechtsleer.....	427